

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy hónapra	4 K

Egyes eszmék ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladv. szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS SZADÓHIVATAL

Mélyi-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELÉVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 200. szám.

Kedd, szeptember 3.

A német trónörökös nyilatkozata.

Budapest, szept. 3. „Az Est“ franciaországi haretéri tudósítója a német trónörökösnek kihallgatáson volt. Beszélgetés során a trónörökös ezeket mondotta:

— Az ellenség rohama arcvonalunk ellen tovább folyik. Az arcvonal több részén meghátráltunk. Visszavonulásunk a nép körében hamis következtetésekre ad okot, mert hozzá van szokva a folytonos előrenyomuláshoz.

— Mi védekező háborút folytatunk. Egyik ellenfelünket sem akarjuk elpusztítani, de meg akarjuk tartani a magunk helyét.

Az hogy háborus uszítók vagyunk, csak ráfogás.

Ha Németország a háborút akarta volna, nem ezt a pillanatot választotta volna. Anglia beavatkozására Belgium csak ürügy volt. Anglia azért avatkozott bele a háborúba, mert a német verseny számára már elviselhetetlenné vált.

Én a háboru végét az ellenségeink kimerülésétől várom. Be kell látniok, hogy a kolosszális befektetésük nincs arányban a haszonnal. Nem nyernek annyit, mint amennyit veszítenek.

A francia katona fényesen harcol, de elvéri.

Az angol katona jó, de vezérlete csütörtököt mond.

Az amerikai nem tudja miért harcol. Erre példa, hogy az egyik amerikai fogolytól megkérdeztük, tudja-e micsoda Elzász és azt felelte, hogy az egy tó.

Ellenben tény, hogy az amerikaiak beavatkozását megérezzük. Hadianyagban és emberanyagban sokat segítettek.

Végül a trónörökös ezt mondta:

— Üdvözlje nevemben Magyarországot és a magyar nemzetet, amely teljesen rászolgált a legteljesebb csodálkozásunkra.

Peronne elfoglalása.

— A nyugati harctérről. —

Genf, szept. 3. Az angol vezérkar jelentése szerint ausztrálieiak vasárnap reggel elfoglalták Peronnet. Angol csapatokkal együtt folytatták előrenyomulásukat. A város átlótt utcai épületei között harc folyik. Kétezer foglyot ejtettünk, ágyukat zsákmányoltunk.

Berlin, szept. 3. A Wolff esti jelentése szerint az angol támadások a Scarpe és a Somme között, az Arrastól délkeletre, a Peronnetől délkeletre területet nyertek. A tartalékok a lökést felfogták. Bapaumetól két oldalt visszavertük az ellenséget. Az Oise és az Aisne között délután a legerősebb tüzéségi tűz után erős francia támadások fejlődtek ki.

Berlin, szept. 3. A Wolff-ügynökség jelenti: Azok az állások, amelyek a megszakadt német offenziva folytán hátramaradtak, nem voltak alkalmasak a megerősítésekre. Ezért elhatározták a németek az Arras és a Soisson közötti állások önkéntes hátrahagyását. Nagy gondnal készítették elő az állások feladását. Minden a legnagyobb csendben és rendben történt. A drótvezetéseket lekapesolták, a fontos védelmi belyeket, utakat, hidakat elpusztították.

Rotterdam, szept. 3. A „Times“ vezércikkben azt írja, hogy a szövetségesek nagy nehézségek előtt állnak. Az előrenyomulásuknak meg kell állani.

A béke ügye.

Basel, szept. 3. Landsdovne lord levelet intézett lord Róbert Cecil-hez, amelyben kifejezte reményét, hogy Cecil az irányban befolyásolja hivat, hogy válaszoljanak Scholff államtitkár beszédére és egyengessék az ellenséggel az eszmeesere utját.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szept. 3. (Hivatalos.) Nagyobb harcra cselekmény sehol sem volt.

A vezérkar főnöke.

Az entente zsákmánya.

Genf, szept. 3. Angol jelentés szerint a szövetségesek augusztus havában a nyugati fronton 57.318 foglyot ejtettek, 657 ágyut, 5750 gépfegyvert, 1000 árokmozsarát zsákmányoltak.

Ha Lenin meghalt . . .

Genf, szept. 3. A párisi lapok azt írják, hogy ha Lenin valóban meghalt, ez nagyon fontos, mert Lenin személye tette lehetővé a bolsevikiek győzelmét.

Döntés előtt a spanyol-német viszony.

Madrid, szept. 3. Hétfő óta a kormány tanácskozásokat folytat. Ezen a tanácskozáson határozzák el, hogy utolsó jegyzéket intézzenek Németországhoz, amelyben válaszul a „Carosa“ spanyol hajó elsüllyesztéséért bejelentik, hogy lefoglalják a spanyol kikötőben internált német hajót.

Genfből ehhez a hírhez megjegyzi, hogy ez az első lépés a két állam között a teljes szakítás felé.

Francia hivatalos jelentés.

Genf, szept. 3. (Francia hivatalos jelentés.) Az Eszaki-csatorna vidékén és Soissonstól északra egész nap nagyon elkéseredett harcok voltak. Csapataink lépésről-lépésre tért nyertek és a szívós német ellenállás dacára elfoglalták a védekezés középpontját és megvetették a lábukat a csatorna keleti partján.

Chevilly falut kétszer visszafoglalták a németek, végül is a mi kezünkben maradt. Soissonstól északra elfoglaltuk Juvignyt és Crouyt és elérkeztünk Fleury nyugati szélére.

Wekerle Bécsben.

Bécs, szept. 3. Wekerle Sándor miniszterelnök Bécsbe érkezett és délután kihallgatáson jelent meg a királynál.

Wilson üzenete.

Washington, szept. 3. Wilson a munkások napja alkalmából üzenetet boesájtott ki. Kifejti, hogy mindinkább világosan látjuk nemzetünk által magára vett élethalál-harc jelentőségét. Valamennyien be vagyunk sorozva. Egyetlen hadsereget alkotunk.

Németország újból fegyvert ragadott nagyraívó célja megvalósítására. Az erőszakosságokra erőszakkal kellett válaszolnunk. A világ addig nem lehet biztonságban, az emberek élete addig nincs megvédve, amíg önző csapatok kormánya uralkodik, amelyek a monarchiát, Németországot háboruba taszították, amelyek miatt becsületes emberek dolgoznak, olyan gyújtogatást visznek véghez, amelyhez ártatlan férfiaknak, nőknek, gyermekeknek kell a tüzelőanyagot adniok. Katonáink kereszties lovagokként nem önző előnyökért áldozzák fel életüket, hanem azért, hogy az emberek mindenütt olyan szabadok legyenek, mint Amerikában. Eme napon megújítjuk elhatározásunkat, miszerint habozás nélkül felajánljuk szolgálatainkat ama feladatunkra, hogy a politikában uralkodó kis csapatoknak lehetetlenné tegyük, hogy a világbékét újból megzavarhassák. Nemzetünk egysége, szelleme megtisztult, megacélosodott. Belátjuk, hogy bajtársak vagyunk. Ha összetartunk, ellenállhatunk, de lehetetlenné válunk, ha egyenetlenkedünk. Ezért fogjunk össze, hogy szebb jövő felé vezessük a világot.

Hírek Leninről.

Berlin, szept. 3. (Wolff.) A Reuter által jelentett Lenin halálhíréről illetékes helyen nem tudnak.

Berlin, szept. 3. Az orosz követségre érkezett távirat szerint Lenin állapota javult.

Moszkva, szept. 3. Lenin állapota állandóan komoly. A jelen pillanatban azonban nem veszélyes. A krízist 2-3 napon belül várják. A merénylet alkalmából számosakat letartóztattak, közöttük ukránokat.

Moszkva, szept. 3. Két expolgármesternél házkutatást tartottak. Makearius püspököt letartóztatták.

Moszkva, szept. 3. Uriczky gyilkosa Akinovics Leonid ágyuöntő, aki zsidónak mondotta magát.

A mai tőzsde.

Budapest, szeptember 3.

Magyar Hitel 1407, Osztrák Hitel 922, J. Izálogbank 593, Leszámitolóbank 848, Agrárbank 1086, Magyar Bank 984, Hazai 659, Ingatlan —, Fabank 975, Közüti 830, Salgó 1286, Forgalmi —, Allamvasuti —, Rima 1200, Schlick 528, Urikányi —.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szept. 2.

A harcerekken nincs ujság.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, szept. 2.

A nagy főhadiszállás jelentése:

NYUGATI HARCTER:

Rupprecht trónörökös és Boehn vezérezredes hadesoportja: A Lys mindkét oldalán előtéri harcok. Az angolok a Scarpe és a Somme között 45 kmnyi széles arcvonalon folytatták támadásaikat. Az ellenségnek Arrastól délkeletre és Bapaume mindkét oldalán levő kényszerítési területe ellen irányított tüzérségi tevékenység többszörösen hozzájárult a támadások kivédéséhez. A tüzérségi harc gyújtópontja Hendecourt és Noeuil voltak, valamint a Bapaumetól északra Rancourt és Bouleavesnes között levő tölesérmezők. Az ellenséget, amely Hendecourt és Cagnilcourtól északra tért nyert, ellentámadással ismét Hendecourtra vetették vissza. Noeuilért sokáig folyt a harc. A helység a kezünkön maradt. Waul-Vrancourt mindkét oldalán előretörő páncélkocsi támadások megihusultak. Ez alkalommal a 252. sz. repülőosztág egyik repülőgépeinek személyzete, Schwertfäger hadnagy és Günther alörnester géppuskalövessel egy páncélkocsit felgyújtott, egy másik kocsit jól irányított tüzérségi tűz semmisített meg. Bapaumetól délkeletre az ellenségnek támadásait, amelyek sulypontja Willarnau Flor volt, visszavertük. A Sommetól északra az ellenséget, mely kora reggel óta nagy erővel tört elő, a Sailly—St. Pierre és Usawenetől keletre levő területre ment át, már az elővonalakban megállítottuk. Peronnet az ellenség megszállta. A Nesle mindkét oldalán a franciák folytatták támadásaikat. Igen erős pergőtűz után ismételtlen megkísérelték, hogy mély tagozódású heves harcokban a csatornaállásokat áttörjék.

A 65-ik sz. tartalék gy.-e. a Nesle—Ham-i vasutvonalról északra minden ellenséges rohamot megihusított. Este megújított támadások alkalmával hesseni századokkal egyetemben Veralából az oda behatolt ellenséget ismét kiverjük. Tábort tüzérségnek, amely az első vonalakban levő gyalogsággal ellentámadásra tört előre, nagy része van az eredmény kivívásában. A Nesle—Ham-i vonal előtt teljesen visszaverték. Libremonntól délre is összeomlottak este a franciák támadásai. Az ellenséges gyalogság Noyon mindkét oldalán nehéz és rája nézve veszteségteljes harc után tegnap tetlen maradt.

Az Oise és az Aisne között is a harc tevékenység többnyire tüzérségi tüzre szorított. Az ellenségnek részleges támadásait az Aillettelapályon, valamint Soissonstól északra visszautasítottuk. *Ludendorff.*

— **Hintze Bécsben.** Bécsből táviratozzák: Hintze államtitkár ma, kedden délelőtt érkezett Bécsbe. Közte és Burián István gróf között ma folytatódott a tárgyalások a léngyel kérdéstről. A kancellár is eljön Bécsbe. Utazását későbbre halasztotta gyengélkedés miatt.

HIREK

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)

Szeptember 3.

Tegnap maximum: 28.1 C°.

Ma reggel: minimum: 14.6 C°.

Ma délelben: Barométer 754.2 mm. Hőmérő: 25.6 C°.

Felhőzet: felborult, Szél: ENy.

Csapadék: — mm.

— **Változás a pótzászlóalj parancsnokságában.** Mint értesülünk, a legközelebbi napokban változás történik a 12-ik gyalogezred pótzászlóaljának parancsnokságában. *Hulik József* őrnagy, aki ezelőtt két hónappal felettes parancsnokságánál a fronton lévő ezredéhez való bevonulását kérte, eltávozik. Utódaul *Verspyck Frigyes* 12. gy.-ezredbeli alezredest nevezték ki, aki a napokban érkezett meg a frontról.

— **Halálozások.** Mint őszinte részvétellel értesülünk *Sziklai Gézáne* született *Stern Vilma* budapesti bankár felesége tegnap délután a fővárosban pár napi betegeskedés után 28 éves korában meghalt. Az elhunyt *Stern Lázár* dr. közbecskereki álló nagybecskereki ügyvédnek volt a leánya, aki hat évvel ezelőtt ment férjhez *Sziklai Géza* bankárhoz. Mintegy nyolc nappal ezelőtt tüdőgyulladás támadta meg szervezetét és tegnap délután a tragikus hirt jelentő telefonjelentés jött Nagybecskerekre. A mélyen sujtott apa nyomban fölutazott Budapestre, hogy a holttest hazaszállítására iránt intézkedjék. A halál híre a rokonok, ismerősök körében őszinte, igaz részvételt kelt. A dr. Goldmann és dr. Klein családok gyászolják *Sziklai Gézáne* halálát. — *Krausz Dezső* 21 éves nagybecskereki magántisztviselő, aki az Országos Raktárházaknál volt alkalmazva, tegnapelőtt a kórházban mellhártyagyulladás következtében elhunyt. Temetése ma délután fél 3 órakor ment végbe a Juranics-utca 14. sz. gyászszobából.

— **Tizenkettes nap Kisbéren.** Komáromból írják: A Vörös Kereszt kisbéri fiókjának rendezésében aug. hó 25-én tartották meg a tizenkettes napot Kisbéren fényes erkölcsi és anyagi siker mellett. Délután a lovarda előtti sétatéren a híres Galbavi-Lakatos zenekara hangversenyzett, este pedig a lovardában folytatódott az ünnepély, melynek kimagasló számjai: Halmos prólogusa, mit Hollós Béla mély átérzéssel interpretált, Halmos Sándor főhadnagy felolvasása, ki a 12. gy.-e. történetét olvasta fel általános figyelem közben, Zombori Erbits Gyula festőművész tartalékos főhadnagy pompás karikatúrái, továbbá magyar és japán táncok bemutatása voltak. A műsor után a nagyszámú közönség a kaszinó nagyertermébe vonult, ahol hamarosan tánca perült a fiatalok. Az ünnepséget, ami hétezerkétszáz koronát eredményezett, a helyi bizottság *Ruisz Gyulanéval* és *Bárány Pál* titkárral az élén rendezték sok fáradsággal és körültekintéssel, de a legteljesebb dicsérettel kell ismételtlen megemlítenünk *Halmos Sándor* főhadnagyot és *Pathó Gyula* hadnagyot, akik az ünnepségek rendezésével az ezred történetében örökítik meg neveiket.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Szerden, szeptember hó 4-én 2 előadás: 6 és 9 órakor.

Csütörtök, szeptember hó 5-én 2 előadás: 6 és 9 órakor.

A Ghetto gyermeke

D.áma 4 felvonásban, a főszerepben Albert Bassermann.

— **Lakásügyekben kihez kell fordulni?** A rendőrkapitányság felhívja a közönség figyelmét arra, hogy lakásügyekben utbaigazítást a lakásügyi hivatal vezetésével megbízott *Végh Lajos dr. városi tiszti főügyész* ad. A lakásrekvirálások iránti kérelmeket a lakásügyi hivatal vezetőjénél kell benyújtani. A lakbérleti, felmondási és egyéb vitás ügyek elbírálása a járásbíróság hatáskörébe tartozik. A rendőrség hatásköre csupán a miniszteri rendeletbe ütköző kihágások felett való rendőrbírói intézkedésekre terjed ki. Ilyen kihágás például a lakásfelmondása (kivéve a beigazolt saját szükségletet s a lakás meg nem engedett rongálását) jogcíme való felmondását.) Bárminő egyéb jogcímen és különösen a birtokban lévő bérlő lakbérének felemlése ügyében a járásbíróshoz kell fordulni.

— **Adományok a Szociális Misszió-társulat gyermekvédelmi céljaira.** Az orlói gazdák 1000 koronát küldtek Kárpáti Kálmán ur közvetítésével azon összegből, amely a rekvirálásra kirendelt katonaság élelmezésére ki lett utalva. A kaszinóban elhelyezett perselyben egy kártyázó társaság 14 K 50 fillért gyűjtött. *Wattay Pelbárt Endréné* pedig nagyobb mennyiségű gyermekruhát juttatott szegényeinknek. Egy vidéki jóakarónk 40 liter babot és 20 liter lencsét küldött a gyermekkonyhák részére, ugyanez egy cseréüzletből 22 korona 50 fillért és egy névtelen adakozó 25 koronát ingyen tejre. Fogadják a nagylelkű adakozók adományáikért a Misszió-társulat hálás köszönetét.

Weber N. né öt koronát a Szent Antal perselybe és öt koronát a Szűz Mária perselybe küldött be lapunk útján.

— **Műkedvelői előadás Cserépalján.** Tudósítónk írja: Aug. 28-án, a bucsu alkalmával jól sikerült műkedvelői előadás volt Cserépalján a hadiárva és a szegény iskolás gyermekek felruházására. Az előadás 1026 kor. 40 fillér tiszta jövedelmet hozott e célra. Sikeres közreműködtek: *Láng Gusztó*, aki a darabokban a főszerepeket játszotta, *Radovancev Dóra*, *Nebriács Dészka*, *Iljevics Mariska* és *Vera*, *Minkov Vlada*, *Gürcing György*. Ez utóbbi mint konferanszié nagy ügyességgel büvészeti mutatványokkal is szórakoztatta a közönséget, amelynek sorában a környékbeli községbeliek is szép számban képviselték magukat. Előadás után tánc volt.

Felülfizettek: *Murgu Jánosné* 100 K, *Viszniczki Velizár*, *Kunitz Lipót*, *dr. Ferenczi Ignác* 20—20 K, *Nebriács Szimilya*, *Oltyán György*, *Dimitrievics Dragutin*, *Iljevics Gy. Branislav*, *Popovics Tivadar*, *Szubotics Tihamér*, *Lakovics Jován* 12—12 K, *Sztojanov Lázár*, *Gürcing József*, *Radonics Vazul* 10—10 K, *Stefanov Stevan* 8 K, *Iljevics Lyubomir*, *Gyukics Milos*, *Vukadinovics Mile*, *Fuks hadnagy*, *Paral Nándor* 4—4 K, *Torankov Velinka*, *Iljevics Lázár*, *Gürcing János*, *Szücs főhadnagy* 4—4 K, *Sztojkov Vukozsava*, *Csudomirovics Jovan*, *Iljevics Milosné*, *Láng Pál*, *Taraitz Venia*, *Petrov Milos*, *Gyurgyev Száva*, *Milosev Venca* 2—2 K, *Ruzsics Maksza*, *Zsivkov Danica* 1—1 koronát.

— **Az öngyilkos imája.** Megirtuk, hogy *Bonczos Mihály* olajgyári ácssegéd szíven lötte magát és meghalt. Ma délután temették kivánsága szerint boncolás mellőzésével. Hátrahagyott leveléhez az öngyilkos „Ima” felirással a következő sorokat mellékelte: „Én Istenem bocsásd meg minden bűnömöt, mert ha már a testem a földé, lelkemet vedd magadhoz, Én Istenem Amen.”

— **Rendőrbírói ítélet.** *Pányi és Merschbacher* nagybecskereki téglagyárosok a téglagyári üzemükben alkalmazott munkásaikat betegség és baleset biztosítása céljából részben nem jelentették be, részben pedig a bejelentett munkásaikra vonatkozólag alacsonyabb munkabért vallottak be, hogy ezáltal a biztosítási illeték kevesebb legyen. A munkásbiztosító pénztár feljelentésére a rendőrbíró miniszteri rendeletbe ütköző kihágásért a nevezett céget 200 kor. fő- és 200 kor. mellékbüntetésre ítélte.

— **Borítási bírádság.** A nagybecskereki pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy *Szabó Gyula* és *Szőreg* községek területén fizetendő bor- és husfogyasztási adó beszedését az 1919. évi január 1-től 1919. december végéig terjedő időre a pénzügyigazgatóság helyiségében 1918. évi szept. 18-ik napján délelőtt 9 órakor nyilvános árverés útján haszonbérbe adják.

— **A fegyvertolvaj mérénylete.** Nagyszentmiklósról jelentik: *Flaman Ferenc* valkányi gazdálkodó fiával dolgozott a valkányi határban. Eközben észrevette, hogy töltött lőfegyverét valaki ellopta. Egy kis leány vezette őt nyomra s üldözésére indult a tolvajnak, aki azonban rálövődött és meg is sebesítette őt és fiát. Dacára ennek mégis sikerült a tolvajt elfogni s tőle a fegyvert elvenni. — *Flaman Ferenc* sebesülése 25 napon belül gyógyul.

— **Keresnek egy notórius katonaszökevényit.** *Palkovits György* 22 éves nagycsanádi illetőségű 8 évi börtönre ítélt szökésben levő katonára, aki ellen jelenleg is 16 rendbeli különféle cselekmény miatt szintén eljárás van folyamatban, az apátfalvai határban különféle tolvajlásokat követett el. Körülbelül 1740 korona értékű dolgokat lopott el több gazdától. A csendőrség erőlyesen nyomozza.

TAJAKÖZTARTÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 4 órától este 10 óráig. Könyvtárára vasárnap, szerda és péntek délután 3—5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az *Ellmer-féle* helyiségben délután 2—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól délután 2 óráig.

Katonahon Temesvári-ut 1500. szám alatt nyitva minden nap délután 2—9 óráig.

3 szoknyáért 1 vőlegény.

— **Kati néni, a varázsló házasságközvetítő.** —
— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, aug. 31.

Az emberi korlátoltságnak, butaságnak tipikus vámszedői a kuruzsló cigányasszonyok, akik a naiv, hiszékeny faluról a városba jövő cselédleányokra vetik ki halójukat. Egy ilyen kuruzsló cigányasszonyt lepezett most le a nagybecskereki csendőrség. A cigányasszony egy férjhez menni akaró cselédleánynak ígért vőlegényt és mindenféle hókusz-pókuszok igénybe vételével kicsalt tőle ruhaneműket. Békében jobbadán pénzre utaztak az ilyen varázsló cigány nők, ma a nehezen beszerezhető utolsó ruhaneműjét viszik el a szegény, elámitott cselédeknek. Hja! a férjhezmenés nagy dolog manap és a konyhatündér is azon ábrándozik szerény kis cselédszobájában, hogy egyszer csak majd jó a mesebeli herceg, aki kiemeli őt a sivar cselédorsból, asszonnyá, feleséggé teszi, akinek nem parancsol többé a „nacsésága”...

Ilyen ábrándozó, naiv volt *Szücs Erzsébet* tizenhétéves torontáltordai leányzó, aki *Prokisch Gyula* nagybecskereki Vörösmartyucai lakos, földbirtokosnál szolgált. Még a múlt hó elején bekopogtatott a leányhoz egy *Radu Kati* nevű cigányasszony, aki a nagybecskereki Csáki-utcai cigánytelepről való.

— **Lelkem, galambom** — mondotta mézesmázos hangon a cigányasszony — mutasd csak a tenyeredet, szerencsét mondok belőle.

A tordai leányzó eleinte habozott:

— **Nem kell nekem a szerencse, az ügyis elkerül engem.**

— **Már miért kerülne?** — replikázott a Kati néni — hisz magának „áll a szerencse.” Maga egy szerencsés nő. Szerencsés csillagzat alatt született. Ezt látom a tenyereden lévő barázdákból (az Erzsébet leány ekkor már a cigányasszony kezébe csuszta a tenyeret). Magának direkt szerencséje van, hogy velem összejött. A katonára, akivel jegyben jársz el akarja hagyni magát, de én összevarázslom magu-

kat. Három nap múlva férj és feleség lesznek! Én elintézem a szellemekkel...

A cselédleány csak ámult-bámult a cigányasszony ekkora tudományán. Honnan tudja ez, hogy ő összeveszett a Miska gyerekekkel, aki itt szolgálja a királyt nem messze Szegedében a honvédoknál. (Persze arra nem gondolt, hogy a ravasz Kati néni előzőleg már mindent „kitudott” a szomszéd házban egy cseléd-rivalisától.)

A cigányasszony égre földre esküdött, hogy 3 nap múlva szállítja Erzsébet leányzókat a Miska gyereket, ha átadja neki felesleges ruhadarabjait. Ezeket meg kell mutatni a „jó szellem”-nek, mondotta, aki majd hozzásegíti a szerencsééhez. De 3 nap múlva mindent visszahoz. At is adott neki 3 szoknyát, 2 bluzt és két kötényt, amelyeknek értéke kb. 500—600 korona. Aztán várta, várta a Miska gyereket, meg a cigányasszonyt, de egyik sem jött. Rájött, hogy csalásnak esett áldozatul. Fölment a csendőrségre, ahol *Kentler János* belterületen nyomozó csendőrőrmesternek elmondta nagy baját. Az őrmester kinyomozta, hogy a cigányasszony már párnahéjaknak dolgozta fel a kicsalt szoknyákat. Csalás miatt a följelentést megtette ellene a kir. ügyészség. A nyomozás folyik, mert az a gyanu, hogy az élelmes Kati néni másokat is hasonló furfanggal becsapott.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.
18321—1918. kig. szám.

Hirdetmény.

A gyufaipari szövetség megalakításáról szóló 65402—1918. K. M. számú rendelet a Budapesti Közlöny augusztus hó 13-iki számában megjelent és ugyanakkor életbe lépett.

Erről az érdekeltek azzal értesítettnek, hogy közelebbi felvilágosítást *Havas Dániel* városi számvevőtől nyerhetnek a hivatalos órák alatt.

Nagybecskerek, 1918. évi augusztus hó 28.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

Torontálvármegye árvaszékétől.

32963—1918. árv. szám.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Néhai *Jenovay Zoltán* kiskoru örökösei tulajdonát képező és a Kiskunmajsa köz-ég határában, Halas, Dorozsma és Kiskunmajsa-tól egyenlő távolságban fekvő mintegy 845 holdas Kigyós pusztá megfelelő gazdasági épületekkel, esetleg holt és élőfelszereléssel együtt, 1918. évi október hó 1-től kezdődőleg 6 év tartamára haszonbérbe kiadó.

Az ingatlan kertészkedésre, a legelő állattenyésztésre igen alkalmas. A már beültetett mintegy 6 holdas termő szőlő idei hozama legalább 100 hektoliterre becsülhető.

Közelebbi feltételek *dr. Szentiványi Ferenc* tb. árvaszéki elnöknel tudhatók meg, írásban vagy szóval Nagybecskereken, vármegyháza, földszint 28.

Ajánlati határidő 1918. évi szeptember 15.

Nagybecskereken, 1918. évi augusztus 28.

Wattay, árvaszéki elnök.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

17775—1918. kig. szám.

A városi rendőrkapitányságnak, a városi élelmezési ügyosztálynak, valamennyi vendéglősnek és kifőzőnek — Helyben.

A vendéglőkben és kifőzőkben a darabszámra árult kenyér árát megállapítom s kötelezem az említett iparosokat, hogy egy 2 kilós kenyérből (vekniből) legalább 25 db kenyeret vágjanak ki s annak darabját 8 fillérenél drágábban ne árulják.

Aki rendelkezésemet megszegi, attól a kenyér-ellátást megvonom s ardrágítás miatt a rendőrkapitányságnak adom át.

A rendőrkapitány urat felkérem, hogy rendelkezésem végrehajtását saját közgeivel is ellenőriztesse és a rendelkezésem ellenétket felelősségre vonni sziveskedjék.

Nagybecskerek, 1918. évi augusztus hó 23.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

Komplett

disznóbörgarnitúra zöld angol férfszoba, teljes gobelin ebédlő, komplett natur hálószoba és egy teljes fehér konyha
90.000 K-ért eladó.

939

Cim a kiadóban.

Nagybecskerek r. t város polgármesterétől
18290-1918. kig. szám. 1131

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 31863-1918. számú rendelete alapján közhírré teszem, hogy a polgári lakosság cipőszükséglete, beleértve a cipőtalpalást és borítást is, csak cipőjegy ellenében szerezhető meg.

Cipőjegyre csak az tarthat igényt, akinek cipőre bizonyíthatólag szüksége van. A cipőjegyek, valamint a bőrutalványok kiállítását a nagybecskereki ipartestületre mint cipőutalvány kiállító szervre bízom, ahol azok minden hét hétfő, szerda és péntek délután 3-5 óráig beszerezhetők.

Az ipartestület cipőjegyeket csak az esetben van jogosítva kiszolgáltatni, ha a cipészeknél bőryanag, illetve az üzletekben kész cipő tényleg rendelkezésre áll.

Bőrutalványt magánfelek semmi körülmények között sem kaphatnak, akik azonban maguk rendelkeznek bőrrel, úgy erre a megfelelő cipőjegyet megkaphatják.

A cipőjegyek csak pontosan kiállított készlet- és szükséglet bejelentőlap alapján szolgáltathatók ki. Ezen nyomtatványok az ipartestületnél díjtalanul beszerezhetők.

A mérték után készülő cipők megnevezett cipészre szólnak, melynek ellenében a cipész az azon feltüntetett cipőt vagy javítást elkészíteni és kiszolgáltatni köteles.

Minden cipőkereskedő és cipész köteles a fenti számú miniszteri rendelettel megállapított maximális árakat feltüntetni és általam láttamozott és pecsételt ellátott jegyzéket üzletében, illetve műhelyében feltűnő és könnyen hozzáférhető helyen kifüggeszteni.

A bőrutalványok és az új cipőkre vonatkozó utalványok kiállításáért 1 korona, a javításra vonatkozó utalványok kiállításáért 50 fillér illeték jár.

Helybeliek kész cipőt csak a Turul és Hungária cipőgyár helybeli fióküzletében vásárolhatnak, kivételt képeznek a fátápu cipőkre kapott utalványok, amelyek bárhol beválthatók.

A cipészeket bőryanaggal a Bőriparosok Szövetkezete és Láng András bőrkereskedő látja el utalványok ellenében.

A cipőkereskedők kötelesek cipőkészleteiket a rendelkezésükre boesájtott úrlapon az áru érkezésétől számított 48 órán belül az ipartestületnél bejelenteni.

A labbeli készítőik újabb bőrkitalásban csak akkor részesülhetnek, ha az előzőleg kapott anyag mikénti felhasználását elszámolták. Hasonlóképpen kötelesek elszámolni a cipőkereskedők is a hozzájuk érkezett árut.

Minden e tárgyra vonatkozó közelebbi felvilágosítást H a v a s D á n i e l városi számvevő, ugys mint az ipartestület jegyzője adja meg.

Aki a rendelet ellen vét, aki hamis vagy nem kimerítő bejelentést tesz, aki cipőjegyet másra átruházza, 6 hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronájig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő. A cipészek és cipőkereskedők, akik jegy nélkül szolgáltatnak ki árut vagy a jegy ellenében az áru kiszolgáltatását indokolatlanul megtagadják, vagy a maximális árakat nem tartják be, a fenti büntetésen felül ipari jogosítványuktól is megfoszthatók.

Óva intem ezért úgy a közönséget, mint a cipőkereskedőket, bőrkereskedőket és cipészeket, hogy a rendelet intézkedéseit szigorúan és pontosan tartásuk be, mert minden adott esetben, ahol a rendelet intézkedései elleni cselekmény jut tudomásomra, a legszigorúbb megtorló eljárást fogom foganatba tenni.

Nagybecskerek, 1918. évi augusztus hó 28.

Dr. Perisics Zoltán, polgármester.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Hadikölcsön-kötvényekre és bármely más 4-6%-os állami értékpapírokra, záloglevelekre

a névérték 75-85%-a erejéig, 5% utólag fizetendő kamat mellett

lombardelőleget

folyósítunk, ugyszintén a tőzsdén jegyzett egyéb értékpapírokra, valamint helybeli pénzintézetek és vállalatok részvényeire az árfolyam 75%-a erejéig.

Nagybecskereki
Nepbank-Részvénytársulat.

Egy könyvelésben jártas és egy gép- és gyorsírni tudó

női tisztviselőt

azonnalra, esetleg október 1-i belépéssel keresünk.

940

Hazai Malomipar r.t.

Irnoknő

33 éves, intelligens elvált asszony, gör-kei vallású, komoly, szolid, félévi gyakorlattal, több nyelvet beszélő, jegyzői irodában kezdő alkalmazást keres, olyan helyen, ahol tisztességes megélhetés biztosítva lesz. Egy ideig ingyen gyakorol. — Cim: Licsanin S. Pancsova, Töltés-utca 6. szám.

Két iskolás fiut

teljes ellátásra elvállalok.

933

Merczy-utca 2743. szám

Irodista-kisasszony

jó fizetéssel
azonnal felvétetik.

Cim a kiadóban.

„SIGORIN“

csoda gyorsasággal irtja

a poloskát

Minta üveg 4 K. Nagy üveg 16 K. 1 drb fecskendő 2 K. Kapható: minden gyógyszerertárban, drogériában és fűszerkereskedésben Budapestben és Török gyógyszerertár, Király-utca 12.

Magyarországi egyedárúsító:

REMÉNY-gyógyszerertár, PÉCS.

633

Hirdetmény.

Ernőháza községben folyó évi szeptember hó 3-án a. e. 10 órakor 3 darab kiszélezett tenyészkan nyilvános árverésen készpénzfizetés ellenében eladni fog, ahová árverelni szándékozók ezennel meghívotnak.

Ernőháza, 1918. évi augusztus hó 28. án.

Községelöljáróság

Vicsekelegység, sümört, rüht

Leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett Skabofom-kenőcs nincsen szaga, nem piszkál. Mindig eredeti pecsételt Dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátétele 3 K., nagy tétele 5 K., csatlóttétele 12 K. — Kapható a helybeli gyógyszerertárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető. Dr. FLESCHE „Korona“ gyógyszerertára Győr.

Vételnél a „Skabofom“ védjegyre ügyeljünk!

Alcimnáziumi tanuló

teljes ellátásba fogad tisztviselő-család, ahol korrepetálásban is részesülhet.

Cim megtudható a kiadóhivataiban.

17994-1918. kig. szám.

1131-3.1

Hirdetmény.

A m. kir. miniszterium 3018-1918. M. E. számú rendelete a gabacsért követelhető legmagasabb ár megállapításáról ugyanannak 3019-1918. M. E. számú rendelete a nyers marha- és lóborékért, valamint a kész bőrökért követelhető legmagasabb árak megállapítása és egyes bőrfajták gyártásának szabályozásáról és a gépszijbőrökért, valamint az ezekből készült szijakért követelhető legmagasabb árakról, végül ugyanannak 3020-1918. M. E. számú rendelete a nyers marha-, borjú-, disznó-, szarvas-, őz- és zergebőrök forgalomba hozataláról a „Budapesti Közlöny“ aug. hó 2-iki számában megjelent és augusztus 3-án életbe lépett és vele egyerejűleg a 2375-1915. M. E., 3470-1915. M. E., 2042-1916. M. E. és 3353-1916. M. E. számú rendeletek hatályukat veszítették, de a hatályuk alatt keletkezett jogviszonyokra elkövetett kihágásokra ezentul is alkalmazást nyernek.

A fenti rendeletek iránt érdeklődők közelebbi felvilágosítást nyerhetnek Havas Dániel városi számvevőnél a hivatalos órák alatt.

Nagybecskerek, 1918. évi augusztus hó 22-én.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

Nyomdásztanonc

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett és heti-
szelvényekkel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.